

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobkyně: X, nar. X, státní příslušnost X, ubytování v ČR zajištěno na adrese X, X, zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Milady Horákové 1957, 13, Brno, proti žalovanému: **Velvyslanectví České republiky ve Varšavě**, se sídlem Koszykowa 18, 00-555 Warszawa, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala určení, že zásah žalovaného, spočívající v tom, že na základě registračního e-mailu žalobkyně ze dne 30. 4. 2021 ji neposkytl termín k osobnímu podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, byl nezákonný.
- [2] Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že usiluje o podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny s manželem. Uvedla, že na území Polska má povolený dlouhodobý pobyt, přičemž v době podání žaloby probíhalo řízení o její žádosti o prodloužení platnosti tohoto povolení. Dále uvedla, že dne 30. 4. 2021 prostřednictvím svého právního zástupce zaslala podle instrukcí na webových stránkách žalovaného registrační e-mail s žádostí o stanovení termínu k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za

účelem společného soužití rodiny. Téhož dne ji byla doručena odpověď žalovaného, ve které jí bylo sděleno, že jí termín k podání žádosti nebude poskytnut. Zároveň jí nebylo sděleno, že všechny termíny pro osobní podání žádosti jsou obsazeny, ale termín jí poskytnut nebyl.

- [3] Žalobkyně za nezákonné označila jednání žalovaného, který žalobkyni neumožnil sjednat si termín k osobnímu podání žádosti (termín jí poskytnout odmítl), ačkoliv žalobkyně při sjednání termínu dodržela postup zveřejněný na webových stránkách žalovaného. Tento postup žalovaného ji pak znemožňuje osobní podání žádosti, ačkoliv je toto zákonnou podmínkou pro zahájení řízení, a to podle ustanovení § 169d odst. 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Dále uvedla, že podle ustanovení § 169f odst. 1 téhož zákona může žalovaný stanovit, že žadatel je povinen si sjednat termín osobního podání žádosti, a to způsobem, který zveřejní na své úřední desce, na svých internetových stránkách. Zákon tedy žalovaného opravňuje pouze ke stanovení povinnosti sjednat si termín k podání žádosti a ke zveřejnění způsobu, jakým si žadatel má termín sjednávat. Dle žalobkyně z toho implicitně vyplývá, že žadateli, který dodrží zveřejněný postup registrace, nemusí být termín stanoven, pouze pokud jsou všechny volné termíny již obsazeny jinými žadateli. Zákon však dle žalobkyně neobsahuje žádné oprávnění pro žalovaného neposkytnout žalobkyni termín k osobnímu podání žádosti, pokud žalobkyně postupovala při registraci způsobem zveřejněným na úřední desce žalovaného a všechny termíny pro podání žádosti nebyly již obsazeny jinými žadateli.
- [4] Písemné vyjádření k podané žalobě podalo Ministerstvo zahraničních věcí, neboť žalovaný je podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě, ve znění pozdějších předpisů, organizačním útvarům Ministerstva zahraničních věcí.
- [5] Ministerstvo nejprve uvedlo, že žalovaný v souladu s ustanovením § 169f odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovil, a to zveřejněním na svých webových stránkách a úřední desce, že pro sjednání termínu osobního podání žádosti o dlouhodobý či trvalý pobyt je stanoveno povinné předchozí objednávání přes e-mail. Tento technický úkon dle ministerstva v přiměřené době a přiměřeným způsobem umožňuje žadatelům sjednat si termín k osobnímu podání žádosti.
- [6] K žádosti ze dne 30. 4. 2021 ministerstvo uvedlo, že nejdůležitějším z žalobkyní předložených dokumentů byla pobytová karta pro pobyt v Polsku. Ta však propadla ke dni 29. 10. 2020. Přestože byla zaslána rovněž kopie razítka v pasu žalobkyně potvrzující podání žádosti o prodloužení pobytu v Polsku, tak dle ministerstva toto nenahrazuje samotnou pobytovou kartu; jedná se o pouhé potvrzení o podání žádosti, které neznamená, že bude pobyt prodloužen. Takové razítko pak nedává ani právo na volné cestování po Schengenském prostoru. Žalovaný pak na základě e-mailové korespondence s právním zástupcem žalobkyně správně vyhodnotil, že žalobkyně nedisponuje platnou pobytovou kartou a že potvrzení o podání žádosti o prodloužení pobytového titulu na území Polska není alternativou k povolení pobytu ve smyslu ustanovení § 169g zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně tak dle ministerstva nesplňuje podmínky stanovené v ustanovení § 169g odst. 1 předmětného zákona. Z tohoto ustanovení vyplývá, že žalobkyně nebyla vůbec oprávněna žádost podat, neboť žalovaný nebyl místně příslušným správním orgánem. Žalovaný tak nemohl pochybit a dopustit se nezákonného zásahu do práv žalobkyně, neboť ta nedisponovala právem k registraci na přidělení termínu. K tomu ministerstvo odkázalo na rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 6A 134/2020-6.

- [7] Ministerstvo dále zrekapitulovalo podmínky pro poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem se závěrem, že žalobkyně nebyla a nemohla být zkrácena na svých právech tím, že ji nebyl přidělen termín pro podání žádosti poté, co se prostřednictvím svého právního zástupce zaregistrovala k jeho přidělení, neboť takovým právem od počátku nedisponovala, a to z důvodu propadlé platnosti jejího pobytového oprávnění v Polsku, což by činilo žádost nepřijatelnou. Uvedl, že poté, co byl registrační e-mail žalobkyně vyhodnocen, tak kontaktoval pracovník žalovaného právního zástupce žalobkyně, kterému vysvětlil a zdůvodnil, že termín pro jeho klientku přidělen nebude, neboť nenaplnuje ustanovení § 169g zákona o pobytu cizinců, a nemůže tak podat žádost na předmětném zastupitelském úřadu, ale musí tuto podat ve státě, jehož je občanem.
- [8] Soud nařídil k projednání věci na den 23. 3. 2023 ústní jednání. Právní zástupce žalobkyně se z ústního jednání předem omluvil, přičemž souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti. Žalovaný, ačkoliv výslovně požadoval nařízení ústního jednání, se bez omluvy nedostavil. Soud rozsudek vyhlásil ústně, neboť podle ustanovení § 49 odst. 12 s.ř.s. byla při vyhlášení rozsudku přítomna veřejnost.
- [9] Soud posoudil věc následovně:
- [10] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [11] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65) je pro poskytnutí ochrany podle ustanovení § 82 s. ř. s. nezbytné kumulativní splnění pěti podmínek: *„žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka)“*; není-li byt jediná z těchto podmínek naplněna, nelze ochranu poskytnout. Podmínka č. 6, spočívající v trvání zásahu či jeho důsledků anebo v hrozbě jeho opakování, byla s účinností od 1. 1. 2012 novelou soudního řádu správního provedeného zákonem č. 303/2011 Sb. zrušena. Judikatura vztahující se ke zbývajícím podmínkám je však i nadále použitelná.
- [12] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.

- [13] Žalobkyně spatřovala nezákonný zásah žalovaného v tom, že ji na základě registračního e-mailu ze dne 30. 4. 2021 neposkytl termín k osobnímu podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny.
- [14] Podle ustanovení § 169f odst. 1 zákona o pobytu cizinců: „*Zastupitelský úřad může stanovit, že žadatel je povinen si předem sjednat termín osobního podání žádosti o udělení dlouhodobého víza nebo žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo trvalému pobytu, a to pro účel pobytu, za kterým je tato žádost podávána, způsobem, který zastupitelský úřad zveřejní na své úřední desce a na svých internetových stránkách.*“
- [15] Podle ustanovení § 169g odst. 1 téhož zákona: „*Pokud se žádost o udělení dlouhodobého víza a žádost o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu podává na zastupitelském úřadu, je cizinec oprávněn podat žádost pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je občanem, popřípadě ve státě, jenž vydal cestovní doklad, jehož je držitelem, nebo ve státě, ve kterém má povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt; to neplatí, jde-li o cizince, který je uveden v právním předpisu vydaném podle § 182 odst. 1 písm. e).*“
- [16] Z výše uvedeného vyplývá, že stanovení způsobu sjednávání termínů pro osobní podání žádosti je technickým úkonem, který zastupitelský úřad činí podle ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců. Samotné stanovení způsobu objednávání žalobkyni přímo k ničemu nezavazuje. Je čistě na jejím rozhodnutí, zda se rozhodne žádost o dlouhodobý pobyt podat. Pouze v případě, že se rozhodne tak učinit, budou na ni dopadat jednotlivé podmínky a pravidla, jež zastupitelský úřad zveřejnil na svých webových stránkách a na své úřední desce. K zásahu do právní sféry žalobkyně tak nemůže dojít samotným stanovením způsobu sjednávání termínů pro osobní podání žádosti, ale až v průběhu řízení o žádosti o určitý pobytový titul.
- [17] V dané konkrétní věci žalovaný (Velvyslanectví České republiky ve Varšavě) v rozhodné době stanovil způsob objednávání k podání žádosti o dlouhodobé vízum či o povolení k dlouhodobému pobytu tak, že vyžadoval registraci na zvláštní e-mailové adrese `visa_warsaw@mzv.cz`; jinou formou nebyly termíny přidělovány. Na svých webových stránkách a na úřední desce uvedl, že u něj mohou podat tuto žádost cizinci, kteří pobývají na území Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Norska, Švédska, Finska a Islandu, na základě platného povolení k pobytu (tzv. karta pobytu); žádost mohou podat rovněž cizinci z bezvízových zemí. Dále uvedl, že zápis je prováděn na následující měsíc (tedy měsíc dopředu) vždy poslední pracovní pátek v kalendářním měsíci. Specifikoval rovněž obsah žádosti, ve které měl žadatel uvést své jméno a příjmení, datum narození, a připojit kopii průkazu o povolení k pobytu a uvést účel plánovaného pobytu na území ČR. Žádost bylo možné podat pouze v angličtině nebo češtině.
- [18] Dne 30. 4. 2021 podala žalobkyně prostřednictvím svého právního zástupce na uvedené e-mailové adrese registraci k podání žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny s manželem. K žádosti přiložila oddací list, průkaz o povolení k pobytu na území Polska a potvrzení o podání žádosti o prodloužení povolení k pobytu na území Polska.
- [19] Téhož dne žalovaný odpověděl žalobkyni, že na Velvyslanectví ČR ve Varšavě mohou žádat o dlouhodobé vízum nebo o povolení k pobytu cizinci, kteří pobývají na území Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Norska, Švédka, Finska a Islandu na základě povolení k pobytu (platná pobytová karta / rezidenční titul na území). V případě, že takovým povolením k pobytu žalobkyně nedisponuje, tak byla upozorněna na to, že je povinna podat svou žádost ve své domovské zemi.

- [20] Dne 13. 5. 2021 se právní zástupce žalobkyně obrátil e-mailem na žalovaného s požadavkem na upřesnění odpovědi, neboť mu z ní nebylo zcela zřejmé, zda žalobkyni bude termín k podání žádosti poskytnut či nikoliv.
- [21] Žalovaný téhož dne právnímu zástupci žalobkyně odpověděl, že v případě jeho klientky se nejedná o platnou pobytovou kartu, ale pouze o potvrzení o podání žádosti o prodloužení pobytového titulu na území Polska, které není možné považovat za platné povolení k pobytu (není alternativou povolení k pobytu ve smyslu ustanovení § 169g zákona o pobytu cizinců). Na základě výše uvedeného proto není možné takovou žádost na daném velvyslanectví přijmout, a proto žalobkyně může podat svou žádost ve své domovské zemi či v jiné rezidenční zemi.
- [22] K argumentu žalobkyně, že ji nebylo sděleno, že všechny termíny pro osobní podání žádosti jsou obsazeny, avšak termín jí poskytnut nebyl, soud uvádí, že důvodem nepřijetí předmětné žádosti žalobkyně byla skutečnost, že žalobkyně nesplnila podmínky stanovené dle ustanovení § 169f zákona o pobytu cizinců na Velvyslanectví České republiky ve Varšavě, neboť jí předložené potvrzení o podání žádosti o prodloužení pobytového titulu na území Polska není možné považovat za alternativu povolení k pobytu dle výše citovaného ustanovení § 169g zákona o pobytu cizinců. Důvodem nepřijetí žádosti žalobkyně tak zjevně nebyla skutečnost, že by zastupitelský úřad neměl volné termíny k osobnímu podání žádosti.
- [23] Soud se rovněž neztotožnil s námitkou žalobkyně, že při sjednání termínu dodržela postup zveřejněný na webových stránkách žalovaného. Soud dospěl k závěru, že žalobkyně dodržela toliko formu podání žádosti (skrze registrační e-mail), avšak nesplnila podmínky zrekapitulované v bodě [17] tohoto rozsudku, a to konkrétně podmínku pobytu na základě platného povolení k pobytu na území Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Norska, Švédska, Finska a Islandu, neboť její pobytová karta propadla ke dni 29. 10. 2020 (pozn. soudu: registrační e-mail zaslal právní zástupce žalobkyně dne 30. 4. 2021). Dle soudu žalovaný tímto postupem neznemožnil osobní podání žádosti žalobkyně, neboť ta měla stále možnost podat svou žádost ve své domovské zemi či v jiné rezidenční zemi, jak byla žalovaným poučena v odpovědi na její registrační e-mail.
- [24] Z ustanovení § 169g odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyplývá, že cizinec nemá právo podat žádost o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na jakémkoliv zastupitelském úřadu, který si vybere, ale pouze na zastupitelském úřadu ve státě, jehož je občanem, popř. ve státě, který vydal jeho cestovní doklad, anebo ve státě, ve kterém má povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Jelikož žalobkyně v rozhodné době nedisponovala platnou pobytovou kartou k pobytu v Polsku, tak nemohla jako občanka X podat svou žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na Velvyslanectví České republiky ve Varšavě.
- [25] Dle soudu tak není případný argument žalobkyně, že zákon neobsahuje žádné oprávnění pro žalovaného neposkytnout žalobkyni termín k osobnímu podání žádosti, pokud žalobkyně postupovala při registraci způsobem zveřejněným na úřední desce žalovaného a všechny termíny pro podání žádosti nebyly již obsazeny jinými žadateli. Tento argument je v přímém rozporu s ustanovením § 169g odst. 1 zákona o pobytu cizinců, které výslovně upravuje možnosti podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu. Žalovaný pak svým postupem ve vztahu k žalobkyni toto ustanovení dle soudu neporušil.

- [26] Na základě výše uvedeného lze dospět k závěru, že žalobkyně vůbec nebyla oprávněna žádost u žalovaného jakožto zastupitelského úřadu podat, a proto se žalovaný nemohl dopustit vůči žalobkyni nezákonného zásahu, když nepřijal její žádost (registraci) na přidělení termínu k podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny.
- [27] Z pohledu podmínek pro poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu tak lze uzavřít, že žalobkyně nebyla a ani nemohla být přímo zkrácena na svých právech (podmínky č. 1 a č. 2) tím, že jí nebyl přidělen termín k podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, neboť takovým právem v rozhodné době nedisponovala. Postup žalovaného pak z výše uvedených důvodů nelze označit za nezákonný (podmínka č. 3).
- [28] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s. žalobu zamítl.
- [29] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. března 2023

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

